23/09/2020

# Όταν απαγορεύτηκαν τα χριστιανικά ονόματα στην Αλβανία

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

**Ήταν 23 Σεπτεμβρίου του 1975, όταν τα ληξιαρχεία της Αλβανίας διετάχθησαν να μην εγγράφουν ονόματα βρεφών στα μητρώα κατ' επιθυμία των γονέων, εάν δεν ανταποκρίνονταν στην πολιτική και ιδεολογική γραμμή του ΚΕΑ. Η κυβέρνηση προμήθευσε όλα τα ληξιαρχεία της χώρας με ειδικές λίστες ονομάτων, από τα οποία ήταν υποχρεωμένοι οι γονείς να επιλέγουν τα ονόματα για τα παιδιά τους. Τα ονόματα αυτά είχαν σχέση με το αλβανικό έθνος, την ιστορία του, τον διεθνή κομμουνισμό ή τον ευρωπαϊκό κινηματογράφο και την λογοτεχνία.**

Επίσημο αλβανικό όνομα αναδείχτηκε το Μαρενγκλέν, σύμπτυξη των ονομάτων Μαρξ-Ενβέρ-Ένγκελς-Λένιν.

## Αλλαγή τοπωνυμίων και απαγόρευση χρήσης ονομάτων που παρέπεμπαν σε θρησκεία.

Το 1975 το πολιτμπυρό της Κ.Ε. του ΚΕΑ προβληματισμένο βαθιά από την αποτυχία της ιδεολογικής και πολιτιστικής επανάστασης, συνειδητοποίησε ότι η

αντιθρησκευτική πολιτική που ακολουθήθηκε όλα τα προηγούμενα χρόνια, ήταν ένα λάθος εγχείρημα που οδήγησε σε ιδεολογικό αδιέξοδο τόσο την κοινωνία όσο και το Κόμμα. Χωρίς να αποδεχτούν το μοιραίο λάθος, συναποφάσισαν μια νέα αντιθρησκευτική επιχείρηση. Με το υπ' αρ. 225 29/9/1975 διάταγμα ολοκληρωνόταν το πρώτο μέρος, της τρίτης φάσης της αντιθρησκευτικής πολιτικής της Αλβανίας. Το διάταγμα υπαγόρευε την αλβανική μετονομασία όλων των ελληνορθόδοξων και τούρκικων τοπωνυμίων και όλων των τοπωνυμίων που έφεραν ονόματα αγάδων, αγίων και μπέηδων. Δεκάδες πόλεις, χωριά, οικισμοί, περιοχές αλλά και συνοικίες αντικατέστησαν άμεσα τα τοπωνύμια τους με επαναστατικά και σοσιαλιστικά αλβανικά ονόματα.

Λίγο καιρό αργότερα και μένοντας πιστοί στο αντιθρησκευτικό δόγμα, τα ληξιαρχεία της Αλβανίας διετάχθησαν την 23η Σεπτεμβρίου να μην εγγράφουν ονόματα βρεφών στα μητρώα κατ' επιθυμία των γονέων, εάν δεν ανταποκρίνονταν στην πολιτική και ιδεολογική γραμμή του ΚΕΑ. Η κυβέρνηση προμήθευσε όλα τα ληξιαρχεία της χώρας με ειδικές λίστες ονομάτων, από τα οποία ήταν υποχρεωμένοι οι γονείς να επιλέγουν τα ονόματα για τα παιδιά τους. Τα ονόματα αυτά είχαν σχέση με το αλβανικό έθνος, την ιστορία του, τον διεθνή κομμουνισμό ή τον ευρωπαϊκό κινηματογράφο και την λογοτεχνία. Επίσημο αλβανικό όνομα αναδείχτηκε το Μαρενγκλέν, σύμπτυξη των ονομάτων Μαρξ-Ενβέρ-Ένγκελς-Λένιν.

Στις 31 Δεκεμβρίου του ιδίου έτους, η κυβέρνηση προχωρούσε περαιτέρω την νέου τύπου αντιθρησκευτική πολιτική της, εκδίδοντας το «εξωφρενικό» υπ' αριθ. 5339 διάταγμα, με το οποίο διέταζε την αλλαγή των ακατάλληλων ονομάτων και επωνύμων με σκοπό να διαφυλαχτούν και να ενισχυθούν οι προοδευτικές και εκπολιτιστικές παραδόσεις και να δοθούν ονόματα και επώνυμα με υγιές πολιτικό-ιδεολογικό και ηθικό περιεχόμενο. Πόσο ειρωνικά ηχούσε στα αυτιά των Αλβανών πολιτών ένα τέτοιο διάταγμα όταν τα επίθετα των μελών του πολιτμπυρό που το προσυπέγραφαν είχαν θρησκευτικό περιεχόμενο. Πόσο παράλογη ήταν η απαίτηση από το πολιτμπυρό ενός κόμματος που αποζητούσε από τους Αλβανούς να αλλάξουν τα επίθετα και τα ονόματα τους όταν αυτά είχαν θρησκευτικό περιεχόμενο; Κυρίως δε όταν οι ίδιοι ονομάζονταν Χότζα, Σέχου (δηλαδή σεΐχης), Μουφτίου (δηλαδή μουφτής) Χαζμπίου (βαθμίδα στο ιερατείο του Ισλάμ); Οι Αλβανοί έκπληκτοι και χωρίς να μπορούν να αντιδράσουν αποδέχτηκαν και αυτό τον παραλογισμό του Κράτους.

Τα μέτρα κατά της θρησκείας ισχυροποιήθηκαν εντονότερα με την συνταγματική αναθεώρηση του 1976. Το νέο Σύνταγμα της χώρας που αποτελεί μοναδική και παγκόσμια πρωτοτυπία στα χρονικά, υπαγόρευε συνταγματικά την αθεΐα στο άρθρο 37: «Το Κράτος δεν αναγνωρίζει καμία είδους θρησκεία, ενισχύει και

διεξάγει την αθεϊστική προπαγάνδα με απώτερο σκοπό μόνο την ισχυροποίηση της υλιστικής επιστημονικής κοσμοθεωρίας». Συγχρόνως, η χώρα άλλαξε και την ονομασία της σε Λαϊκή Σοσιαλιστική Δημοκρατία της Αλβανίας. Το σκληροπυρηνικό χοτζικό σύνταγμα επίσης όριζε: «’Ως κυρίαρχη ιδεολογία της χώρας τον μαρξισμό λενινισμό, άρα κατά συνέπεια οποιαδήποτε άλλη ιδεολογία ή οποιαδήποτε ελευθερία έκφρασης και διακίνησης ιδεών απαγορεύεται και τιμωρείται». Με το νέο Σύνταγμα: «Δεν αναγνωρίζεται σε κανέναν το δικαίωμα να λάβει βοήθεια ή να συνάψει συνθήκες αλληλοβοήθειας και φιλίας ή δανεισμό με άλλη χώρα του εξωτερικού για λογαριασμό της Λ.Σ.Δ. της Αλβανίας, η πράξη αυτή τιμωρείται με βαριές ποινές ως εσχάτη προδοσία.» Το ΚΕΑ και τα όργανα του, προπαγάνδισαν την άποψη, ότι για την σύνταξη του νέου Συντάγματος έδειξαν ενδιαφέρον και έλαβαν ενεργό συμμετοχή στις διεργασίες του, πάνω από 1.500.000 πολίτες.

Το νέο Σύνταγμα ακολούθησε ο υπ’ αρ. 5506/28-12-1976 νόμος που αντικατέστησε εξ ολοκλήρου τον Ποινικό Κώδικα της χώρας. Το άρθρο 55 του Π.Κ. που αφορούσε τον περιορισμό-την καταστολή των θρησκευτικών φαινομένων, ανέφερε: «Η φασιστική, η αντιδημοκρατική, η θρησκευτική, η αντισοσιαλιστική και η πολεμοκάπηλη ζύμωση και προπαγάνδα, καθώς επίσης η διανομή ή και η κατοχή προς διανομή έντυπου υλικού τέτοιου περιεχομένου, με σκοπό την αποδυνάμωση ή την υπονόμευση του Κράτους της δικτατορίας του προλεταριάτου, τιμωρείται με στέρηση ελευθερίας από τρία έως έξι έτη, οι ίδιες πράξεις όταν τελούνται σε περίοδο πολέμου ή όταν έχουν ιδιαίτερα σοβαρές επιπτώσεις στην κοινωνία τιμωρούνται με στέρηση ελευθερίας όχι λιγότερο από δέκα έτη φυλάκιση έως και με θάνατο.» Το πρώτο θύμα που εγκαινίασε το άρθρο 55 του Π.Κ., ήταν ο πρώην ρωμαιοκαθολικός αρχιεπίσκοπος Έρνεστ Τσόμπα που τιμωρήθηκε την 29η Απριλίου του 1977, με την υπ’ αρ. 108 απόφαση του λαϊκού δικαστηρίου της Σκόδρα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ – ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑ
Η θρησκευτική πολιτική στην Λαϊκή Σοσιαλιστική Δημοκρατία της Αλβανίας (1945-1991)

Πηγή: himara.gp